

Folytatni kívánjuk a szakma hatékony érdekképviselőjét – jelölte meg interjúnkban Varga Pál, a MÉGSZ Napenergia Tagozatának elnöke a tagozat legfontosabb feladatát. Hogy nem járnak rossz úton, az is jelzi, hogy a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a tagozatot kérte fel a 2020-ig szóló Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terv napkollektoros fejezetének elkészítésére.

Milyen évet zárt a napkollektoros iparág?

Sajnos nem túl sikereset. Magyarországon a napenergia-hasznosítási piacot egészen 2008-ig a majdnem töretlen növekedés jellemezte, 2009-ben azonban ez a növekedés megtört és jelentős visszaesés következett be. A kedvezőtlen tendenciát tavaly sem sikerült visszafordítani, optimista becsléssel is csak azt mondhatjuk, hogy további visszaesés nem volt, a napkollektoros piac stagnál.

Mi az oka a visszaesésének, a stagnálásnak?

A hazai napkollektoros piacot alapvetően a lakosság részére kiírt támogatási rendszer határozza meg. Utoljára 2008-ban volt közel egész évben nyitott, viszonylag egyszerű pályázattal elérhető támogatási rendszer, ez volt a Nemzeti Energiatakarékosági Program (NEP). A támogatási intenzitás 30% volt, a maximálisan adható támogatás pedig 1,2 millió forint. Ezek a feltételek elegendőek voltak ahhoz, hogy a lakosságot kellően ösztönözzék a napkollektoros rendszerek megvalósítására, így a napkollektoros iparág szárnyalt. 2009-től azonban NEP pályázatokat felváltotta a rendkívül bonyolult és csak a komplex, teljes körű energiahatékonysági beruházásokat támogató Zöld Beruházási Rendszer (ZBR). Ez a pályázati forma már nem bírt kellő ösztönző erővel, ezért a lakossági megrendelések elmaradtak. Ugyanakkor a mindenkori kormányzat folyamatosan ígéri a megújuló energiákat hasznosító beruházások kiemelt támogatását, ezért lakosság kívár, és reménykedik egy könnyebben, egyszerűbb feltételekkel elnyerhető támogatási rendszer kiírásában. A kedvezőtlen hatásokat természetesen tovább erősítette a pénzügyi-gazdasági válság, az építőipar visszaesése is.

Az állami, önkormányzati, illetve a vállalkozói szektor növekvő megrendelése nem kompenzálta a lakossági szektor visszaesését?

Nem, hiszen itt sem következett be áttörés. Az állami, önkormányzati tulajdonú intézmények néhány pozitív kivételtől eltekintve nem járnak elől jó példával. Jellemző, hogy még új építés esetén sem elsődleges szempont az energiatakarékosság, pláne a napenergia alkalmazása. A vállalkozói szektor pedig szintén kedvezőbb támogatási rendszerre vár. Bár a rájuk vonatkozó KEOP pályázatok feltételei sokat javultak az elmúlt néhány évben, úgy tűnik, még mindig visszarettentő hatású az indokolatlan bürokratikus terheket jelentő pályázati rendszer.

A MÉGSZ-en belül sokáig egy tagozatot alkottak a megújuló energia iránt érdeklődő tagok, azonban 2009 végén Napenergia Tagozat néven új szervezeti egység alakult. A tagozat vezetősége állította össze az I. Napenergia-hasznosítás az épületgépészetben konferencia tematikáját. Hogyan értékeli a konferencia színvonalát és az érdeklődést?

A konferenciának meglepően magas volt a látogatottsága, és mind a kiállítók, mind a látogatók részéről nagyon pozitív visszajelzéseket kaptunk. Ez alapján is azt gondolom, hogy sikerült az épületgépész szakmát érdeklő, vonzó programot összeállítanunk. Reméljük, hogy ezzel hagyományt teremtettünk, amit továbbra is magas színvonalon akarunk folytatni.

A tagozat vezetősége részt vett kormányzati koncepciók, tervek véleményezésében, sőt kidolgozásában is. Változott az új kormányzatnak a szakmai civil szervezetekhez való hozzáállása?

Igen, pozitív változásokat tapasztaltunk. A mostani kormányzat részéről nagyobb az igény arra, hogy a valódi képviselettel és szakmai háttérrel rendelkező szervezeteket bevonják a döntést előkészítő folyamatokba.

Milyen koncepciókat látott Ön és milyen kép alakult ki Önben ezekről?

A mostani kormányzatnak fontosabb az energiahatékonyság, a megújuló energiák hasznosításának az ügye. Biztató jel, hogy a gazdaság hét kiemelt területe között van a

zöldgazdaság fejlesztése, és az is, hogy most először van önálló államtitkára ennek a területnek. Ugyanakkor egyelőre még csak ígéreteket hallottunk, a konkrét lépések még váratnak magukra. Csalódást jelentett például a január 14-én meghirdetett Új Széchenyi Terv, hiszen az abban eddig nyilvánosságra hozott pályázatok nem jelentenek újdonságot, vagy előrelépést az eddig is meglévő KEOP pályázatokhoz képest, a magánszemélyek részére ígért pályázatok pedig egyelőre teljesen kimaradtak belőle.

Mit javasoltak a tagozat és a MÉGSZ nevében?

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium felkérte például a tagozatunkat a 2020-ig szóló Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terv napkollektoros fejezetének elkészítésére, és végül az általunk javasolt igen ambiciózus célszámokhoz nagyon hasonló célok kerültek bele a terv elfogadott változatába. Ennek megfelelően 2020-ra Magyarországon a megvalósult napkollektoros rendszerek nagyságának el kellene érni a kétmillió négyzetméter napkollektor felületet.

2011-re milyen terveik vannak?

Mindenekelőtt folytatni kívánjuk a szakma hatékony érdekképviseletét a kormányzat, a döntéshozók felé. Például a jogszabályokban, a támogatási-pályázati rendszerekben, az oktatás területén szükség van változtatásokra, sőt, akár egyes területeken fordulatra is. A tagozat célja, hogy a változások révén Magyarország a napenergia-hasznosítás területén felzárkózhasson az ezen a területen élenjáró országokhoz, és a hazai napkollektoros iparág a mostani sok tekintetben zavaros, tőkehiányos, instabil állapotából dinamikus fejlődő, új munkahelyeket teremtő, húzó iparaggá változzon.

A világot megváltó célkitűzések mellett pedig természetesen rövid távú, földhözragadtabb terveink is vannak. Március elején pl. szakmai kiállítás látogatását tervezünk az ausztriai Welsbe, az energiatakarékossági kiállításra, májusban pedig a tavalyi sikeres kezdet folytatásaként meg szeretnénk rendezni a második napenergia-konferenciát és kiállítást.